

Quinze anys amb 'Mètode'

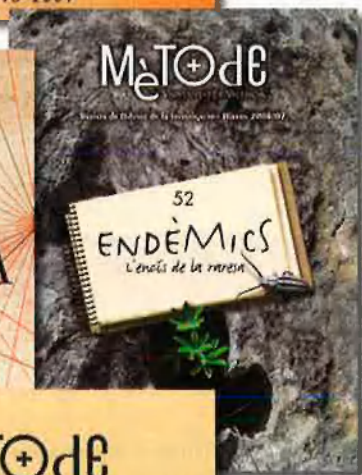
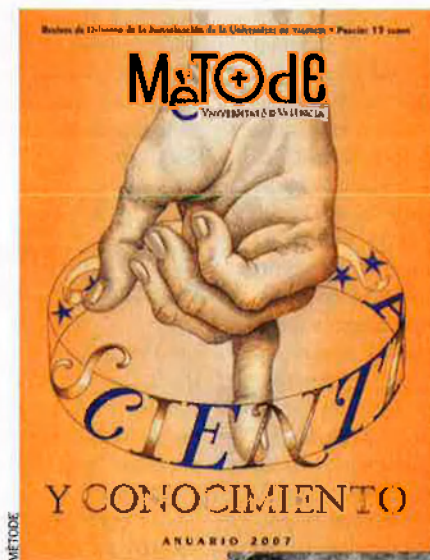
La revista 'Mètode' ja té quinze anys, durant els quals s'ha consolidat com una de les apostes més importants de divulgació científica en català.

“Una de les millors revistes sobre ciència i pensament d'Europa.” Així era definida *Mètode* pel jurat dels Premis Nacionals de Cultura en atorgar enguany el premi de periodisme a Martí Domínguez, com a reconeixement a la tasca de director d'aquesta publicació de la Universitat de València.

El guardó arriba en el moment en què *Mètode* fa quinze anys, un període de temps considerable per a una publicació dedicada a la divulgació científica en català. A hores d'ara, aquesta revista trimestral és l'única proposta de divulgació científica que es fa al País Valencià, però al llarg d'aquests anys *Mètode* ha sabut convertir-se en un referent de la divulgació científica dins l'àmbit català. Ara, a poc a poc, també va essent coneguda fora. En va ser una prova el premi Ciència en Acció dins la modalitat de treballs de divulgació científica que va rebre a Madrid l'any passat. La Fundació EDC Natura també va voler premiar la trajectòria de la revista amb el premi EDC 2007 a la Divulgació, amb motiu de la publicació del número 50.

El primer número de *Mètode* va aparèixer el 1992, amb un nom dedicat al mètode científic que ja volia deixar-ne clar l'àmbit d'actuació. “El fet de basar-se en una concepció empírica, en un protocol,

Durant aquests quinze anys, l'evolució de la revista *Mètode* ha estat evident, tant pel que fa al contingut com al disseny i al format.

en una hipòtesi i en un seguit de teories és allò que defineix la ciència” explica Martí Domínguez, director de la revista des del 1998. “Realment és el mètode que ens permet de distingir allò que és ciència d'allò que no ho és”, afegeix aquest periodista i biòleg.

La publicació va nàixer com una revista de caràcter intern i adreçada als departaments de la Universitat de València, però a poc a poc va anar evolucionant, sobretot quan Martí Domínguez es féu càrrec de la direcció. Fou aleshores quan *Mètode* es va convertir en una revista de divulgació generalista i va anar introduint canvis en la maquetació, en el disseny i, sobretot, en els continguts, fins arribar a convertir-se en la revista que és ara, amb més de 150 pàgines en color dedicades a difondre la ciència més enllà dels murs de la universitat.

Ciència per a tothom. Per a llegir *Mètode* no cal tenir grans coneixements de ciència. De fet, l'objectiu primer de la revista és crear un pont entre ciència i societat, sovint massa allunyades, i amb aquest fi la revista presenta reportatges, entrevistes i articles d'opinió sobre actualitat científica que no únicament ens informen, sinó que també mostren alguns altres aspectes de la ciència.

Però la part més important de la revista és, sens dubte, el monogràfic central, desenvolupat per científics i investigadors. En aquests més de cinquanta números, els monogràfics han estat dedicats a disciplines com les matemàtiques, la física, la genètica, la neurociència o la nutrició, però també a la desaparició de l'horta o al fenomen de l'abandonament rural.

“La ciència compon el gruix dels continguts de *Mètode*, és a dir, les ciències pures i experimentals”, explica Martí Domínguez. Però el director de la revista hi afegeix: “Això no implica que no tinguem una actitud laxa d'aqueix concepte de ciència per a fer-la més àmplia i donar-hi més pluralitat.” *Mètode* ha tractat la ciència

des d'uns altres punts de vista com ara l'art o el cinema, o ha mirat de tocar el costat més científic d'alguns altres tipus d'investigacions, com ara la lingüística.

Un dels números que potser va tenir més èxit fou el número 30, dedicat a la sexualitat, i que es podria dir que és un dels favorits dels adolescents. "Quan ens telefonen d'un institut per dir-nos que els han furat un número de *Mètode* no cal que ens diguen quin és: sabem perfectament que es refereixen al número 30", explica divertit Martí Domínguez.

A més del tractament a fons dels temes, *Mètode* intenta sempre dotar els números d'un gran valor visual, acompanyant els articles de fotografies de qualitat i infografies, però a més comptant amb la col·laboració d'artistes com Carmen Calvo, Manuel Boix o Artur Heras, entre molts més, que donen un valor afegit a la publicació.

Noves propostes. L'últim número de *Mètode*, dedicat a la genètica, ha anat acompanyat d'un nou lliurament de la col·lecció "Monografies *Mètode*", una sèrie iniciada el 2005 amb el llibre *Albert Einstein. El seu segle i la seua ciència*, del catedràtic de la Universitat de València José Adolfo de Azcárraga, i que ara continua amb *Els nostres naturalistes*, una obra en dos volums a càrrec dels historiadors de la ciència Josep M. Camarasa i Jesús I. Català, que se centra en la nostra tradició naturalista i història natural.

Les monografies s'afegeixen a un seguit d'iniciatives que han ampliat el camp de treball de la revista més enllà de l'edició trimestral en català. L'anuari en espanyol, que recull els quatre monogràfics i una selecció d'articles de l'any, i la web serien els altres camps que intenta potenciar la revista per fer-se a conèixer entre més lectors.

Diverses propostes, finalment, per a fer arribar la ciència al públic, una tasca gens fàcil tot i estar en una societat tan influenciada pels avanços científics. Una societat, però, on caben propostes com la d'aquesta revista de divulgació, que ha sabut créixer i consolidar-se i que continua enfrontant-se al repte de difondre el coneixement científic.

Anna Mateu

"La ciència té més bona acollida si es presenta d'una manera atractiva i visual"

Martí Domínguez, director de 'Mètode'

RAFA GIL

—Com valoraríeu aquests quinze anys de *Mètode*?

—La revista s'ha fet un lloc al mercat, hi té una molt bona rebuda i, en definitiva, s'ha convertit en una revista de referència tant en l'àmbit català com en l'espanyol i europeu. I arribar on som és molt important i molt complicat des de València.

—Com us va involucrar en el projecte?

—Feia un postdoctorat als EUA i em van proposar de dirigir aquesta revista científica. Vaig trobar que era una manera de satisfer les dues inquietuds que sempre he tingut —per una banda, la literatura i el periodisme i per una altra la ciència—, alhora que era interessant i una mena de repte.

—En destacaríeu cap número?

—El primer número que realment va tenir un bona recepció va ser el número 22, "Hortes valencianes: la fi d'un mite?". Fou un gran èxit, fins i tot es va exhaurir. Però el que va significar un punt d'inflexió va ser el número 30, "Sexe per a tots", perquè vam comprovar que efectivament es podia fer la revista amb els canvis que hi havíem anat introduint, com l'ús del color o l'enquadració amb l'olor. Des d'aleshores la revista ha anat creixent d'una manera quasi diria que perillosa per a la nostra salut.

—La ciència interessa?

—No. Pel nivell en què ens trobem científicament i per la manera com la ciència canvia el món, hi ha poca curiositat científica. Però nosaltres hem notat que si la ciència es presenta d'una manera atractiva i visual, aleshores tens una rebuda molt més bona.

—Quins són els reptes de *Mètode*?

—Ara per ara, crec que els reptes són conservar aquest nivell de producció i incidir més en el mercat espanyol, sempre mantenint-nos com a revista en català que després es tradueix. Però el nostre repte més interessant seria fonamentalment mirar d'eixir a l'estranger amb una versió en anglès per a començar a ser coneguts fora.